

14. juli 2017

EM2017/ 71

I henhold til § 33 i forretningsordenen for Inatsisartut fremsætter jeg hermed følgende beslutningsforslag:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at Naalakkersuisut pålægges at undersøge årsagerne til det høje prisniveau på dagligvarer på grønland set i relation til det gennemsnitlige prisniveau i OECD. Undersøgelsen bør tillige indeholde anbefalinger og strategier til hvorledes en nedbringelse af prisniveauet kan fremmes. Undersøgelsen bedes fremlagt til EM18.

(Medlem af Inatsisartut Per Rosing-Petersen, Partii Naleraq)

Begrundelse:

Prisniveauet i Grønland er uacceptabelt højt, og det er ikke retfærdigt for de familier lever under disse vilkår, hvor det høje prisniveau især belaster børnefamilierne.

Jeg har sidste år udvalgt ca. 20 dagligvarer og sammenlignet priserne i Brugsen og Pisiffik (velvidende om at priserne i Nuuk er langt billigere end priser på kysten, og jeg prøvede at matche kvaliteten på varerne, da OECD i sine retningslinjer krævede homogenitet i kvaliteten.) Da jeg var på rejse i udlandet, besøgte jeg København i Danmark og jeg skrev priserne på de udvalgte varer i 5 butikker. Vi skal huske på, at der er en afgift der hedder moms indregnet i prisen, og der er ingen moms i Grønland.

Jeg vedlægger i bilag 1. tal og kildehenvisninger med internationale opgørelser af dagligvarepriser fra OECD og EU-stat (EU's statistiks bank med tal fra 2015 og 2016) og med assistance fra Bulgariens og Ungarns ambassader, hvor jeg fik oplysninger om netto priser (net/en gros priser) på dagligvarer. Vedhæftede links dokumenterer priserne så de kan sammenlignes. Der er påstande om at fragtprisen er for høj, og det kan diskuteres, om den påstand holder vand, og jeg kan påvise at det ikke er sandt, og at det ikke alene er medvirkende til den høje prissætning, og der er et helt andet grundlag, som jeg kan påvise.

I min forespørgselsdebats forslag pkt. 144 her til efterårssamlingen 2016, kom jeg med følgende forklaring:

KNI, samfunds ejet aktieselskab skal som servicevirksomhed sikre vareforsyningen til hele samfundet.

Indledningvis: EU's afdeling for statistik's nyhedsformidling har den 19. juni kikket på forbrugerpriser i 2014 (Consumer price levels in 2014 - <http://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/6889786/2-19062015-BP-EN.pdf/15b2ae50-1da6-48e1-be99-8593395eab92>) og formidlet følgende:

Hvis de gennemsnitlige forbrugspriser og priser på serviceydelser sættes til indeks 100, så er indekstallet for Bulgarien på 48 og for 138 for Danmark. Det skal forstås således, at såfremt prisen for en vare er på 48 kr. i Bulgarien, så koster den samme vare 138 kr. i Danmark. Dvs. at prisen for samme vare er en tredjedel i Bulgarien af hvad denne koster i Danmark. Jeg skal præcisere, at EU stat (ec.europa.eu/eurostat og OECD (oecd.org)) i deres undersøgelser, især når det gælder priser, sikrer at sammenligningsgrundlaget ud fra matematisk opstillede kvalitets målemetoder, der er troværdige og fremmer sammenligneligheden. Så der er i sammenligningerne taget højde for pris og kvalitet.

partii naleraq

Med disse undersøgelser/oplysninger som grundlag, bør vi stille os det spørgsmål, hvor denne virksomhed, som er ejet af samfundet, som primært har til opgave at yde servicere, henter sine varer fra? Når den kan hente en vare fra andre lande inden for EU til samme kvalitet og til halv pris, så hvorfor skal sådan en samfunds ejet virksomhed så arbejde på en måde, der i den grad gør det aldeles dyrt for den gruppe, den egentlig skulle arbejde for at gavne? Ved at ændre vort lands samhandelsnetværk med lande, der har et prismæssigt langt lavere prisniveau, så kunne vi uden at ændre på løn/pensioner/uddannelsesstøtte højne købekraften med 30 – 40 % og skabe grundlag for bedre velfærd.

Selvom vi som samfund er ejere af virksomheden, har vi endnu taget skridtet til at udnytte vores position til at justere dette misforhold der sammenlignende med andre lande er uhørt højt.

Vi er velvidende om at en forhøjelse af lønninger medfører devaluering af møntfoden og dermed inflation i samfundet. Med en ændring af de lande som vi handler med, vil vi uanset om vi er ufaglærte, pensionerede eller studerende, kunne sætte prisen på dagligvarer ned med 30-40 %. Det holder ikke længere med undskyldninger, fordi vi har som folkevalgt pligt til at fremme velfærd i samfundet, og ikke omvendt.

Derfor bør Naalakkersuisut ikke forhale opgaven og komme med løsninger, især når de "elendigjorte" bliver flere og flere, således som de vedhæftede tal fra Grønlands statistik bevidner.

Tak

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Det vurderes at udarbejdelsen af analysen samlet set vil koste omkring et 1½ AC årsværk af 750.000 kr. Dette indbefatter midler til oversættelse mv. Det er tillige forventeligt at der under udarbejdelsen af analysen skal anvendes administrative ressourcer til, at være i faglig dialog med relevante eksterne parter om indholdet i analysen. Det kan i den forbindelse ikke udelukkes, at der skal inddrages særlig specialviden fra eksperter, hvilket kan pålægge administrationen yderligere udgifter.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv

Forslaget forventes ikke at påvirke det private erhvervsliv.

Økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget forventes ikke at påvirke borgerne.

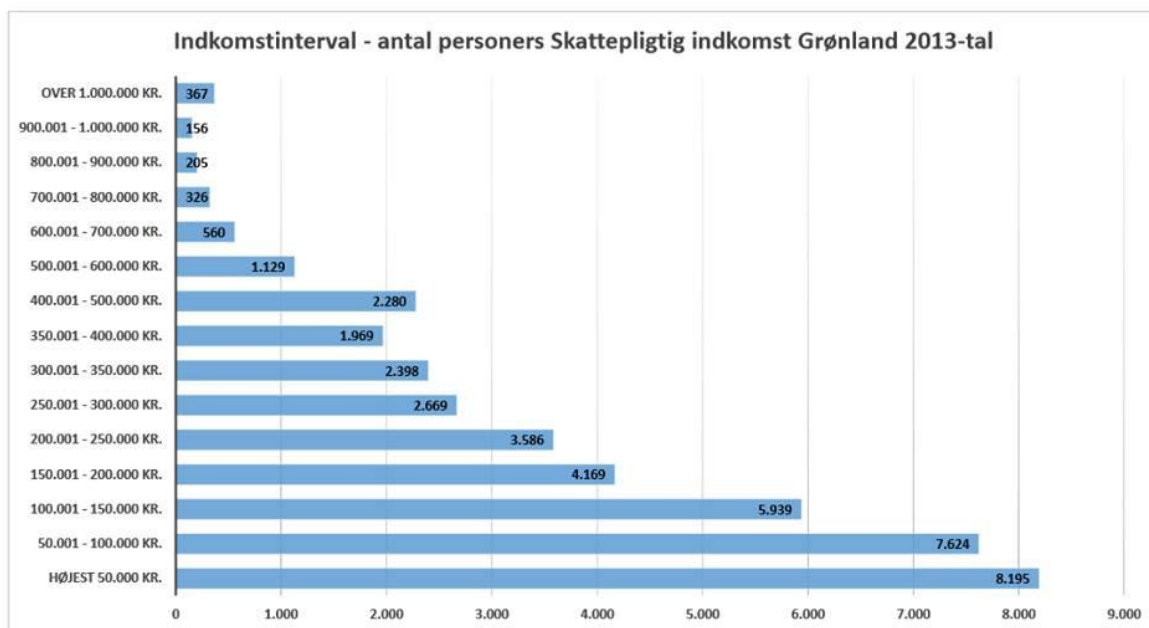
partii naleraq

Bilag 1.

[http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/File:Price_level_index_for_household_final_consumption_expenditure \(HFC E\), 2016, EU-28%3D100June.png](http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/File:Price_level_index_for_household_final_consumption_expenditure_(HFC_E),_2016,_EU-28%3D100June.png)

<http://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/6889786/2-19062015-BP-EN.pdf/15b2ae50-1da6-48e1-be99-8593395eab92>

<https://data.oecd.org/price/price-level-indices.htm>

<http://bank.stat.gl/temp/INDP62015517423618.xls>